

A.L. 272 ta' l-2002

**ATT TA' L-2002 DWAR IR-RIKONNOXXIMENT REĊIPROKU
TA' KWALIFIKI
(ATT NRU. XVIII TA' L-2002)**

**Regolamenti ta' l-2002 dwar ir-Rikonnoxximent Reċiproku ta'
Attivitajiet Professjonali**

BIS-SAHHA tas-setghat moghtija bl-artikolu 8 ta' l-Att ta' l-2002 dwar ir-Rikonnoxximent Reċiproku ta' Kwalifiki, il-Ministru responsabbli għall-Edukazzjoni bi ftehim mal-Ministru responsabbli għax-xogħol, għamel dawn ir-regolamenti li ġejjin:-

1. (1) It-titolu ta' dawn ir-regolamenti hu Regolamenti ta' l-2002 dwar ir-Rikonnoxximent Reċiproku ta' Attivitajiet Professjonali. Titolu u bidu fis-sehh.

(2) Dawn ir-regolamenti għandhom jidhlu fis-sehh f'dik id-data li l-Ministru responsabbli għall-edukazzjoni bi ftehim mal-Ministru responsabbli għax-xogħol jista' b'avviż fil-Gazzetta jstabbilixxi, u dati differenti jistgħu jiġu hekk stabbiliti għal għanijiet differenti u għal disposizzjonijiet differenti ta' dawn ir-regolamenti.

2. F'dawn ir-regolamenti, kemm-il darba r-rabta tal-kliem ma tkunx tehtiegħ xort' oħra – Tifsir.

“Att” tfisser l-Att ta' l-2002 dwar ir-Rikonnoxximent Reċiproku ta' Kwalifiki;

“attivitajiet professjonali” tfisser dawk l-attivitajiet kollha li jistgħu jkunu speżifikati mill-Ministru minn żmien għal żmien, fi Skedi li jinsabu ma' dawn ir-regolamenti;

“membru kwalifikat ta' l-attività professjonali” tirreferi għal kull min ikollu l-kwalifika tiegħu rikonoxxuta minn awtorita` nominata;

“perjodu ta' adattament” tfisser perjodu ta' tahrig jew Prattika ulterjuri f'attività professjonali f'Malta, taht is-superviżjoni ta' membru kwalifikat ta' dik l-attività professjonali, mehtiegħ minn awtorita` nominata konformement mar-regolament 6;

“test ta’ abbiltà” t’fisser test mehtieg minn awtorità nominata konformement mar-regolament 7 biex jigu kompensati xi differenzi sostanzjali li jistghu jirriżultaw bejn il-livell ta’ kwalifiki ta’ l-applikant u dak mehtieg mill-awtorità nominata;

Trattament ugwali.

3. Jistghu ċ-ċittadini ta’ Stati li jkollhom Ftehim jeżerċitaw attività professjonali f’Malta taht l-istess kondizzjonijiet bhalma japplikaw ghal ċittadini Maltin.

Rikonoxximent ta’ kwalifiki formali.

4. Ebda ċittadin ta’ Stat li jkollu Ftehim ma jkollu jedd jipprattika xi attività professjonali f’Malta kemm-il darba ma jkollux dawk il-kwalifiki komparabbli ghal dawk mehtieġa minn ċittadini Maltin biex jipprattikaw l-istess attività professjonali.

Paragun u valutazzjoni ta’ kwalifiki formali.

5. (1) L-awtorità nominata ghandha tkun il-korp responsabbli biex jipparaguna u jevalwa il-konoxxenza u l-kapaċitajiet ta’ applikant paragonati mal-konoxxenza u l-kapaċitajiet mehtieġa minn ċittadini Maltin biex jeżerċitaw attivitajiet professjonali kif imsejsa fuq ċertifikazzjoni permezz ta’ diplomi, ċertifikati jew kull prova oħra ta’ kwalifiki formali miksuba mill-applikant. L-awtorità nominata tista’ tkun mghejjuna f’din l-attività miċ-Ċentru ta’ Informazzjoni ta’ Malta dwar ir-Rikonoxximent ta’ Kwalifiki.

(2) Meta paragun juri li jkun hemm differenzi sostanzjali bejn iż-żewġ htigijiet, l-applikant ikollu l-opportunità juri li jkun kiseb l-għarfien neċessarju u l-kapaċitajiet mehtieġa biex jeżerċita l-attività professjonali matul perjodu ta’ adattament jew b’test ta’ abbiltà:

Iżda l-għażla dwar jekk għandux ikun hemm perjodu ta’ adattament jew isirx test ta’ abbiltà għandha tkun fid-diskrezzjoni ta’ l-applikant:

Iżda wkoll, awtorità nominata tista’ twarrab din l-għażla jekk l-applikant jkun qed jikkonsidra li jeżerċita attivitajiet professjonali bħala persuna li taħdem għal rasha jew bħala *manager* ta’ xi impriża fejn ikun hemm il-htieġa ta’ konoxxenza u l-applikazzjoni tar-regoli nazzjonali speċifiċi li jkunu fis-seħh, sakemm l-awtoritajiet appuntati ikunu jehtieġu l-għarfien u l-applikazzjoni ta’ dawk ir-regoli biex ċittadini Maltin ikunu jistghu jeżerċitaw dawk l-attivitajiet.

(3) Persuna għandha titqies bħala li tkun qed teżerċita attività bħala *manager* ta’ xi impriża jekk hija teżerċita attività bhal dik f’impriża fis-settur okkupazzjonali settur inkwistjoni:

(a) bħala *manager* ta’ xi impriża jew *manager* ta’ ferġha ta’ xi impriża; jew

(b) bhala viċi-propjetarju jew viċi-*manager* ta' xi impriża meta dik il-kariga tkun tinvolvi responsabbiltà li tiswa daqs dik tal-propjetarju jew tal-*manager* rappreżentat; jew

(ċ) f'kariga ta' *manager* bi dmirijiet ta' xorta kummerċjali u, jew, teknika u b'responsabbiltà għal xi dipartiment wiehed jew aktar ta' l-impriża.

6. (1) Huwa perjodu ta' adattament dak li matulu l-applikant jeżerċita l-attività professjonali involuta taht ir-responsabbiltà ta' membru kwalifikat ta' dik l-attività professjonali; dik is-supervizjoni tal-prattika jista' jkollha magħha dak it-taħriġ skond l-attività professjonali hekk kif tista' tistabbilixxi l-awtorità nominata. Perjodu ta' adattament.

(2) L-awtorità nominata għandha tistabbilixxi kemm idum il-perjodu ta' adattament mehtieġ skond kull applikazzjoni partikolari:

Iżda l-perjodu ta' adattament ma jistax jeċċedi total ta' tliet snin.

(3) L-awtorità nominata għandha tistabbilixxi kull regola u mezz ta' valutazzjoni ta' l-adempiment ta' applikant fl-eżerċizzju ta' l-attività professjonali matul il-perjodu ta' adattament.

(4) L-awtorità nominata għandha tistabbilixxi l-istatus professjonali f'Malta ta' applikant li jkun qiegħed fil-proċess li jtemm perjodu ta' adattament.

7. (1) Test ta' abbiltà li jsir mill-awtorità nominata għandu jkun limitat għall-gharfien professjonali ta' l-applikant u għandu jkollu l-iskop ta' valutazzjoni tal-hila ta' applikant li jeżerċita l-attività professjonali rilevanti f'Malta: Test ta' abbiltà.

Iżda t-test għandu jqis ukoll il-fatt li l-applikant ikun persuna li tkun kwalifikata u li tkun tghallmet tipprattika xi attività professjonali, li tiffirma l-materja ta' l-applikazzjoni, fi Stat iehor li jkollu Ftehim.

(2) L-awtorità nominata għandha tistabbilixxi l-materji li għandhom ikunu koperti fit-test ta' abbiltà u li għandhom jinkludu fihom xi diskrepanzi sostanzjali bejn il-materji koperti bid-diploma, ċertifikat jew kull prova ohra ta' kwalifiki formali mehtieġa f'Malta mad-diploma, ċertifikat jew kull prova ohra ta' kwalifiki formali pprezentata mill-applikant.

(3) It-test jista' jinkludi għarfien tar-regoli ta' mgieba professjonali rilevanti.

(4) L-awtorità nominata għandha tistabbilixxi l-istatus professjonali ta' applikant li jkun fil-proċess ta' thejjija għat-test ta' abbiltà.

Rikonoxximent ta' kwalifiki professjonali abbażi ta' esperjenza professjonali miksuba fi Stati ieħor li jkollu Ftehim.

8. Meta l-prattika ta' xi attività professjonali tkun soġġetta għal pussess ta' għarfien u hila ġenerali, kummerċjali jew professjonali, awtorità nominata għandha taċċetta bħala prova biżżejjed ta' dak l-għarfien u hila l-fatt li l-attività inkwistjoni tkun giet eżerċitata fi Stat ieħor li jkollu Ftehim għal dak il-perjodu ta' zmien li l-Ministru jista' jispjefika minn zmien għal zmien, fi Skedi ma' dawn ir-regolamenti.

Prova dwar perjodi ta' zmien awtorizzati taht ir-regolament 8.

9. Il-prova li jkunu ġew sodisfatti dawk il-perjodi ta' zmien awtorizzati taht ir-regolament 8 għandha tiġi stabbilita permezz ta' ċertifikat dwar ix-xorta u z-zmien li matulu ddum l-attività mahruġ mill-awtorità kompetenti fl-Istati li jkollhom Ftehim, u liema prova l-applikant għandu jippreżenta b'sostenn ta' l-applikazzjoni tiegħu għall-awtorizzazzjoni biex jeżerċita dik l-attività involuta.

Prova ta' mġieba tajba oċċ.

10. (1) Meta awtorità nominata tkun tehtieg lil ċittadini Maltin li jkunu jridu jeżerċitaw xi attività professjonali biex jipprezentawha:

(a) prova ta' mġieba jew reputazzjoni tajba; u, jew,

(b) prova li ma jkunux u ma kienux qabel ġew dikjarati falluti;

l-awtorità għandha taċċetta bħala prova biżżejjed, fir-rigward ta' ċittadini ta' Stati li jkollhom Ftehim, li jingieb xi estratt mill-'fedina penali' jew, fin-nuqqas, minn xi dokument ekwivalenti mahruġ mill-awtorità kompetenti ġudizzjarja jew amministrattiva adatta fl-Istat li jkollu Ftehim ta' origni jew fl-Istat li jkollu Ftehim minn fejn ikun ġej l-applikant fejn jintwera li dawk il-htigiet ikunu ġew sodisfatti.

(2) Meta awtorità nominata timponi fuq ċittadini Maltin li jkunu jridu jeżerċitaw xi attività professjonali xi htieġa dwar:

(a) mġieba tajba; u

(b) prova li ma jkunux u ma kienux qabel ġew dikjarati falluti; u

(c) ma kien qabel ġew assoġġettati għal ebda miżura dixxiplinarja ta' xorta professjonali jew amministrattiva,

imma ma tkun tista' tinkiseb ebda prova mid-dokument imsemmi f'subregolament (1) ta' dan ir-regolament, hija ghandha ta'cetta bhala prova biżżejjed fir-rigward ta'ċittadini ta' Stati li jkollhom Ftehim ċertifikat mahruġ mill-awtorità kompetenti ġudizzjarja jew amministrattiva adatta fl-Istat ta' oriġni li jkollu Ftehim jew fl-Istat li jkollu Ftehim li minnu jkun ġej l-applikant fejn jiġi validat li dawk il-htigiet jkunu ġew sodisfatti. Dak iċ-ċertifikat ghandu jkun jirrigwarda l-fatti speċifiċi li jitqiesu bhala rilevanti mill-awtorità nominata.

(3) Meta l-awtorità kompetenti ġudizzjarja jew amministrattiva fi Stat iehor li jkollu Ftehim ma tkunx tohrōg dokumenti tax-xorta speċifikata f'subregolamenti (1) u (2), l-awtorità nominata ghandha, minflok dawk id-dokumenti, ta'cetta bhala prova suffiċjenti li dak l-applikant ikun issodisfa l-htieġa speċifikata f'subregolamenti (1) u (2), dikjarazzjoni bil-ġurament jew dikjarazzjoni solenni li dik il-htieġa tkun ġiet sodisfatta, li ssir mill-applikant quddiem l-awtorità kompetenti ġudizzjarja jew amministrattiva ta' l-Istat ta' oriġni li jkollu Ftehim jew l-Istat li jkollu Ftehim minn fejn ikun ġej l-applikant; u ċertifikat li jikkonvalida l-awtentiċità tad-dikjarazzjoni bil-ġurament jew id-dikjarazzjoni solenni mahruġa mill-awtorità. Id-dikjarazzjoni li qabel ma kien hemm ebda falliment tista' ssir ukoll quddiem awtorità kompetenti ta' dak l-Istat li jkollu Ftehim.

(4) Meta tkun mehtieġa prova ta' likwidità finanzjarja, l-awtorità nominata ghandha tqis ċertifikati mahruġa minn istituzzjonijiet ta' kreditu fl-Istat ta' oriġni li jkollu Ftehim jew fl-Istat li jkollu Ftehim minn fejn ikun ġej l-applikant li jiswew daqs dawk li jinharġu f'Malta.

(5) Meta awtorità nominata tkun tehtieġ ċittadini Maltin li jkunu jridu jahdmu jew jeżerċitaw xi attività professjonali, prova li jkollhom assigurazzjoni dwar ir-riskji finanzjarja li joriġinaw mill-hila professjonali tagħhom, din ghandha ta'cetta ċ-ċertifikati li jinharġu mill-imprizi ta' assigurazzjoni ta' Stati oħra li jkollhom Ftehim li jiswew daqs dawk li jinharġu f'Malta. Ghandu jiġi dikjarat f'dawk iċ-ċertifikati li l-assiguratur ikun hares il-liġijiet u r-regolamenti li jkunu fis-seħħ f'Malta dwar il-pattijiet u l-firxa ta' kopertura.

(6) Meta jingiebu d-dokumenti imsemmija f'subregolamenti (1), (2), (3) u (5), dawn ma ghandux ikollhom data ta' iżjed minn tliet xhur wara d-data tal-hruġ tagħhom.